

CMU COUNCIL NEWSLETTER

จดหมายข่าวสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปีที่ 5 ฉบับที่ 47 เดือนเมษายน 2563

สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมส่งกำลังใจ
ให้แพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์
สู้ศึกใหญ่ COVID-19

รอบโต๊ะสภา

มติการประชุมสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2563 ที่ผ่านมา สำนักงานสภามหาวิทยาลัย ได้เผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ที่ www.council.cmu.ac.th หัวข้อ : กำหนดการ/ระเบียบวาระ/สรุปมติการประชุมสภามหาวิทยาลัย ซึ่งผู้สนใจสามารถเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมได้ ส่วนเนื้อหาในฉบับนี้...จะขอนำมาแจ้งเฉพาะบางเรื่องโดยย่อเท่านั้น

การพัฒนาชุดข้อสอบทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 จึงมีการพัฒนาข้อสอบโดยวิเคราะห์กรอบมาตรฐานสากลระหว่างสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกับภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี โดยจัดตั้งเป็นคณะทำงานพัฒนาข้อสอบ Digital Literacy (เริ่มดำเนินการปี 2562 - 2563) ซึ่งมุ่งเน้นทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อสอบ

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการออกข้อสอบ โดยสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกับภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี จัดตั้งเป็นคณะทำงานพัฒนาข้อสอบ Digital Literacy
2. การวิเคราะห์มาตรฐานข้อสอบ ได้แก่ มาตรฐาน IC3, ICDL, ComTIA, สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
3. การออกข้อสอบและการทวนสอบโดยคณะทำงาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินความเหมาะสมของข้อสอบ
4. การประเมินข้อสอบโดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการประเมินข้อสอบ
5. การประเมินผลข้อสอบของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล เช่น IC3

ประเภทของข้อสอบวัดทักษะ 5 ด้าน การจัดสอบจะเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยวัดทักษะ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. Essence of Basic Computer and Mobile Devices : เป็นการวัดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ Smart Devices ตั้งแต่เบื้องต้น เช่น การเปิดเครื่อง การใช้งานระบบปฏิบัติการ การจัดการไฟล์ต่าง ๆ
2. Online and Social media : เป็นการวัดทักษะการใช้ Browser ในการสืบค้นเว็บไซต์ต่าง ๆ การใช้งานอีเมล การเข้าใจในหลักการของการสื่อสารผ่านสื่อ Social media

3. Key Applications : เป็นการวัดทักษะในการใช้ Application ที่อยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ Smart Devices ที่มีความจำเป็นต่อการใช้งาน เช่น Microsoft Office และ Application อื่น ๆ ที่จำเป็น

4. Security : เป็นการวัดทักษะด้านความปลอดภัยทางสารสนเทศ ซึ่งมาจากข้อที่ 1 - 3 เช่น การป้องกันตนเองจากอีเมลหลอกลวง เป็นต้น

5. Ethics : เป็นการวัดทักษะทางจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เช่น พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

จำนวนข้อสอบที่ได้ทำการพัฒนา สามารถนำมาจัดเป็นชุดข้อสอบได้จำนวน 8 ชุด (800 ข้อ)

หัวข้อ	ง่าย	ปานกลาง	ยาก	รวม
Essence of Basic Computer and Mobile Devices	78	143	77	298
Ethics	5	24	11	40
Key Applications	83	54	11	152
Online and Social media	28	65	14	107
Security and Well-Being	47	100	56	203
รวม	241	386	162	800

การจัดสอบเพื่อประเมินเทียบเคียงมาตรฐานสากล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับการสนับสนุนข้อสอบมาตรฐาน IC3 จากบริษัท ARIT ร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ โดยได้รับข้อสอบจำนวน 200 ชุด เพื่อดำเนินการจัดสอบกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทางสำนักฯ ได้วางแผนในการจัดสอบเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ จึงขอความร่วมมือคณะสงฆ์รายนี้นักศึกษาเพื่อเข้าร่วมการสอบ โดยผู้ที่เข้าสอบและสอบผ่านจะได้รับประกาศนียบัตร

หลังจากที่ได้ผลสอบ ทางสำนักฯ จะดำเนินการนำผลคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ถึงระดับข้อสอบและประเมินระดับมาตรฐานที่ได้พัฒนาขึ้นต่อไป

การพัฒนา MOOC เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนา MOOC เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 5 โมดูล

Module 1 : Essence of Basic Computer and Mobile Devices

Module 2 : Online and Social media

Module 3 : Key Applications: Microsoft Office Applications

Module 4 : Security

Module 5 : Ethics

แนวทางการดำเนินการสอบ

1. การสอบวัดทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นแบบออนไลน์ ข้อสอบมีจำนวน 100 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคนจะต้องสอบวัดทักษะอย่างน้อย 1 ครั้ง (เริ่มจากปี 2563)
3. การวัดทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจะจัดการสอบสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 - 4
4. การเปิดให้มีการวัดทักษะจะเปิดอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
5. นักศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจากมหาวิทยาลัย เมื่อสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

อนุมัติข้อบังคับ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1. **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2563** ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสร้างองค์ความรู้ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเกิดการนำทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงสังคมและธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวและเป็นธรรมสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563** โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป

3. **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนช่วยเหลือบรรเทาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัย พ.ศ. 2563** และได้พิจารณาคัดเลือก **รองศาสตราจารย์ พญ.มลฤดี เอกมหาชัย** กรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทคณาจารย์ประจำ เป็น**กรรมการบริหารกองทุน** โดยรายละเอียดของข้อบังคับดังกล่าวข้างต้น สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยที่ www.council.cmu.ac.th/th/news-announce

แต่งตั้งคณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตร

แต่งตั้ง**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจินดา ศรีวัฒน** ให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตร อีควาระหนึ่ง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป

ให้ความเห็นชอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้อาจารย์พิเศษ สอนมากกว่าร้อยละ 50 ของกระบวนวิชา จำนวน 122 กระบวนวิชา ในคณะต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะมนุษยศาสตร์	จำนวน 76	กระบวนวิชา
2. คณะศึกษาศาสตร์	จำนวน 19	กระบวนวิชา
3. คณะเทคนิคการแพทย์	จำนวน 6	กระบวนวิชา
4. คณะบริหารธุรกิจ	จำนวน 18	กระบวนวิชา
5. คณะทันตแพทยศาสตร์	จำนวน 3	กระบวนวิชา

แผนปฏิบัติงานระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) ของผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษ อักกะรังสี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ ได้เสนอนโยบายและแผนปฏิบัติงานในระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) โดยที่ประชุมฯ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือโรค "COVID-19" ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าสังคมไทยและสังคมโลกในอนาคตจะพัฒนาไปในทิศทางไหน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ดังนั้นไม่เพียงแต่วิสัยทัศน์ของสถาบันฯ ที่ต้องปรับให้ทันกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของโลก แต่ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยต้องช่วยกันระดมความคิดว่าโลกจะเปลี่ยนไปในทิศทางใด โดยทดลองสร้างสถานการณ์ที่เป็นไปได้ (Possible Scenarios) และหาแนวทางว่าแต่ละส่วนงานต้องปรับตัวอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นนั้น ซึ่งในอนาคตพลเมืองโลกอาจพบเหตุการณ์ที่ไม่เคยพบมาก่อนก็เป็นได้

2. ควรปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของสถาบันฯ เนื่องจากปัจจุบันเรื่องของพลังงานทดแทนเป็นเรื่องที่แคบ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกเป็นเรื่องของพลังงานสะอาด ดังนั้น สถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องเป็นผู้นำด้านพลังงานสะอาด โดยการรวบรวมเรื่องของพลังงานหมุนเวียน การอนุรักษ์พลังงาน และพลังงานอัจฉริยะ เพื่อให้การบริหารจัดการพลังงานมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และต้องเป็นผู้นำในการให้บริการด้านพลังงานสะอาดในทุกมิติทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและแอปพลิเคชันมาประยุกต์ใช้ในเรื่องที่เกี่ยวกับพลังงานสะอาดของประเทศ ดังนั้นสถาบันฯ ควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญสามประการ คือ 1) ด้านการวิจัย 2) การเป็นผู้นำในการให้บริการด้านพลังงานสะอาด และ 3) การพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการด้านพลังงานสะอาดของโลก โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI)

3. สถาบันฯ มีศักยภาพสูงมาก ควรกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ท้าทาย โดยใช้ Objectives and key results (OKR) ซึ่งระบบ OKR จะทำให้บุคลากรทุกคนในองค์กรทราบวิธีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้องค์กรก้าวไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

4. แนวโน้มของเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จะเกิดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต และประเทศที่ประสบผลสำเร็จเรื่องของเมืองอัจฉริยะ คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน หากสถาบันฯ สามารถแสวงหาความร่วมมือกับผู้ประกอบการที่เก่งเรื่องนี้ (key player) ที่อยู่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญเรื่องดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ขณะที่สถาบันฯ เชี่ยวชาญเรื่องของพลังงาน ก็จะทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดองค์ความรู้ที่จะได้รับการถ่ายทอดจากคู่ความร่วมมือและยังช่วยสร้างรายได้ให้แก่สถาบันฯ ด้วย

สิ่งที่สถาบันฯ ดำเนินการอยู่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และการก้าวไปสู่หลักเศรษฐกิจหมุนเวียนได้ต้องเริ่มจากเมืองอัจฉริยะ และวิทยาเขตอัจฉริยะ (Smart Campus) ก่อน ซึ่งประเทศไทยมีแหล่งชุมชนขนาดใหญ่ และส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องของพลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น เรือนจำบางแห่งที่มีคนมากตั้งแต่หลักหมื่นจนถึงหลักแสนคน และเกิดปัญหาเรื่องของขยะ เป็นต้น สถาบันฯ สามารถที่จะนำเอาเทคโนโลยีที่มีเข้าไปช่วยเหลือในเรื่องการจัดการขยะในชุมชนขนาดใหญ่นี้ได้

5. ภารกิจที่สำคัญของสถาบันฯ อีกประการหนึ่ง คือ การบริหารจัดการด้านพลังงาน เช่น พลังงานจากชีวมวล การผลิตพลังงานจากขยะ และการลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สิ่งสำคัญที่สถาบันฯ ต้องดำเนินการ คือ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของสถาบันฯ ให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับพลังงาน เช่น การปรับตัว บรรเทาและการตระหนัก หากสามารถดำเนินการและพัฒนาทักษะเหล่านี้ไปสู่ระดับภูมิภาค จะทำให้สถาบันฯ มีบทบาทเป็นผู้นำและเป็นผู้ให้บริการด้านพลังงานในระดับภูมิภาคอาเซียนได้มากขึ้น

มาตรการตอบสนองต่อสถานการณ์ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ในหลายประเทศทั่วโลกต้องมีมาตรการดูแลสุขภาพของประชาชน พร้อมกับการควบคุมการแพร่กระจายของโรค มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ได้มีมาตรการต่าง ๆ ออกมา เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการระบาดครั้งนี้ด้วยเช่นกัน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการ

- แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมหากเกิดการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในระยะที่ 3 ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ 867/2563 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2563
- จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตอบสนองภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operating Center : EOC)
- จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับในภาวะฉุกเฉิน กรณีมีการสัมผัส/ใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรค COVID-19

2. การตอบสนองในระยะวิกฤติ

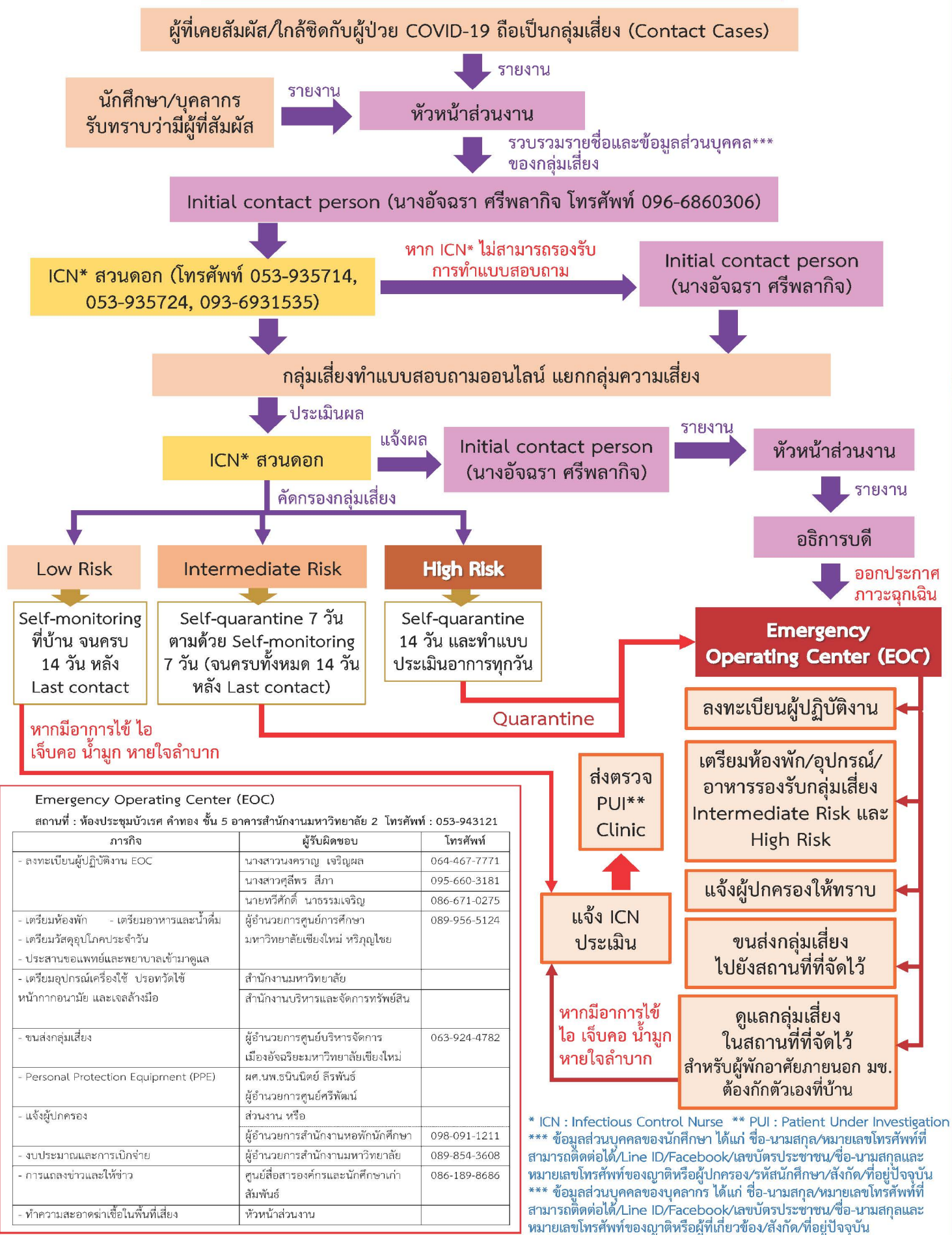
- 2.1 พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง คณะสาธารณสุขศาสตร์ได้พัฒนาแอปพลิเคชันในการประเมินความเสี่ยง และได้ให้ความรู้กับส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร และหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่
- 2.2 ด้านการรักษาพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ได้จัดเตรียมพื้นที่สำหรับคัดกรองผู้ป่วย แยกเป็น URI Clinic และพื้นที่เฝ้าสังเกตอาการ PUI จัดเตรียมหอผู้ป่วย COVID-19 และห้องแยกเฉพาะความดันลบ (Negative Pressure Room) จำนวน 11 ห้อง
- 2.3 ด้านการจัดการศึกษา
 - มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกส่วนงานจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ และให้ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการวัดประเมินผลทดแทนการสอบในห้องเรียนหรือเลื่อนการสอบออกไปตามความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของกระบวนการเรียน บัจุบันนี้ทุกส่วนงานมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์
 - มหาวิทยาลัยได้จัดหาโปรแกรมสำหรับการสอนและการประชุมออนไลน์ ได้แก่ โปรแกรม Zoom แบบไม่จำกัดผู้ใช้ (Unlimited Users) และโปรแกรม Microsoft Team สำหรับนักศึกษาและบุคลากรที่มีบัญชีอีเมล @cmu.ac.th
- 2.4 ด้านหอพักนักศึกษา ยังคงเปิดให้นักศึกษาสามารถพักอาศัยได้ แต่เพิ่มมาตรการควบคุมเพื่อลดโอกาสการติดเชื้อ เช่น ให้มีทางเข้า-ออกทางเดียว คัดกรองโรคด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าอาคาร มีเจลแอลกอฮอล์ล้างมือตามจุดเข้า-ออกหอพักนักศึกษา รวมถึงในบริเวณพื้นที่ส่วนกลาง ทำความสะอาดอาคาร รวมถึงอุปกรณ์ภายในตัวอาคารหอพักนักศึกษา เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได สวิตช์ไฟ และปุ่มกดลิฟต์ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคทุก 2 ชั่วโมง เป็นต้น
- 2.5 ด้านกิจกรรมนักศึกษา งดและเลื่อนการจัดกิจกรรมนักศึกษา การปิดสนามกีฬาากลาง
- 2.6 มาตรการป้องกันการแพร่ระบาด
 - มหาวิทยาลัยได้รับการบริจาคแอลกอฮอล์ 95% ซึ่งคณะเภสัชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมเกษตรนำไปผลิตเป็นแอลกอฮอล์เจลและแอลกอฮอล์ชนิดน้ำ 70% เพื่อให้ส่วนงานนำไปใช้
 - มหาวิทยาลัยได้จัดหาหน้ากากเพื่อใส่ป้องกันการติดเชื้อ ซึ่งได้มอบให้กับนักศึกษากว่า 20,000 ชิ้น และให้กับบุคลากรจำนวนหนึ่ง
 - จัดเตรียมพื้นที่กักตัวสำหรับกลุ่มเสี่ยงปานกลาง (Intermediate Risk) และกลุ่มเสี่ยงสูง (High Risk) ซึ่งจะมีการตรวจคัดกรองสุขภาพทุกวัน หากมีอาการไข้ ปวดศีรษะ ไอ และหายใจเหนื่อยหอบ จะส่งต่อไปกับโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ เพื่อดำเนินการรักษายกต่อไป
- 2.7 มาตรการ Social Distancing
 - ออกแนวปฏิบัติการประชุมออนไลน์ และใช้กับการประชุม กบม. และการประชุมอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัย
 - ออกมาตรการ Work From Home ให้ส่วนงานสามารถนำไปใช้ เพื่อลดการเดินทางและการอยู่รวมกันของบุคลากร

3. การลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจาก COVID-19

- 3.1 จัดให้นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบสามารถขยายระยะเวลาหรือขอผ่อนผันชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 3/2562 นี้เป็นต้นไป
- 3.2 ลดค่าเช่าพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยสำหรับผู้ประกอบการร้านค้าที่ให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากร

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังได้กำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลือนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งผลกระทบจากภัยพิบัติอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น โดยการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือบรรเทาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัย ซึ่งจัดทำเป็น “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนช่วยเหลือบรรเทาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัย พ.ศ. 2563” รวมทั้งยังมีการออก “โครงการลดผลกระทบต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19)” เพื่อใช้ประโยชน์จากกองทุนข้างต้น

แผนปฏิบัติการรองรับในภาวะฉุกเฉิน รองรับกรณีมีการสัมผัส/ใกล้ชิดกับผู้ป่วย COVID-19 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อุดมศึกษาในโลกยุค Disruption

ดร.กิติพงษ์ พร้อมวงค์

เนื้อหาที่นำมาเผยแพร่นี้เป็นเนื้อหาเพียงบางส่วนจากการบรรยายของ ดร.กิติพงษ์ พร้อมวงค์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาระดมความคิดเห็นเชิงนโยบายระหว่างกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2563 ณ โรงแรมวังใต้ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี หากท่านต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมสามารถเข้าไปอ่านได้ที่ <http://www.council.cmu.ac.th>

นวัตกรรมโลกป่วน (Disruptive Innovation)

นวัตกรรมโลกป่วนมิใช่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ แต่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องนี้มาแล้ว อย่างน้อย 25 ปี โดยมี Professor Clayton Christensen แห่ง Harvard Business School เป็นผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

Disruption Theory : Clayton Christensen (1995-2020)

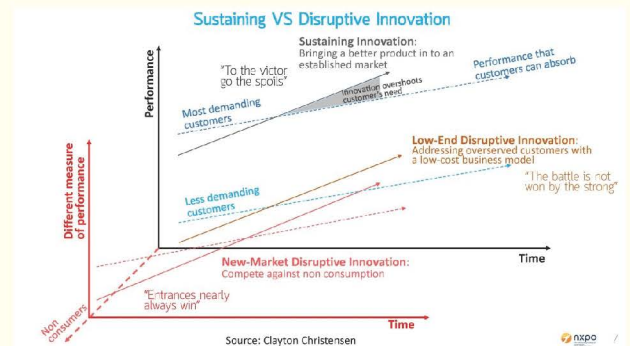

ผลงานล่าสุดเมื่อปี ค.ศ. 2016 กล่าวถึงทฤษฎี "Job to Be Done" กล่าวคือ เป้าหมายการซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคไม่ได้อยู่ที่การได้สินค้าหรือบริการนั้น แต่อยู่ที่เขาต้องการสิ่งใดแล้วทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ ดังนั้นผู้ผลิตจึงต้องทราบความต้องการของผู้บริโภคก่อน เพื่อจะได้ส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สามารถเติมเต็มสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการได้ หากนำทฤษฎี "Job to Be Done" มาประยุกต์ใช้กับภาควิชาการศึกษานักศึกษาคงมิได้หวังแต่เพียงแค่นี้ได้รับปริญญาบัตรเท่านั้น แต่ "Job to Be Done" สำหรับนักศึกษาอาจเป็นการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพหลังสำเร็จการศึกษาจนตลอดช่วงอายุขัย

➡ **ปัจจัยที่ทำให้ นวัตกรรมโลกป่วนประสบความสำเร็จ** ได้แก่

- (1) เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ประชากรกลุ่มใหญ่สามารถเข้าถึงสินค้าหรือบริการได้ง่ายและซื้อหามาใช้ได้ง่าย
- (2) กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริโภคกลุ่มใหม่ที่ไม่เคยซื้อหาสินค้าหรือบริการนั้นในตลาดมาก่อน หรือเป็นผู้บริโภคระดับล่าง
- (3) มีความร่วมมือในลักษณะเครือข่ายที่มีความแนบแน่นและได้รับผลประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย ทั้งผู้ผลิต คู่ความร่วมมือ ผู้จัดจำหน่าย และผู้บริโภค

ความแตกต่างระหว่างนวัตกรรมที่ยั่งยืน (Sustaining innovation) กับนวัตกรรมโลกป่วน (Disruptive Innovation)

นวัตกรรมที่ยั่งยืน เป็นการนำสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพดีออกสู่ตลาดที่มีอยู่จริง (Established Market) ซึ่งส่วนใหญ่ผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการมักจะสูงกว่าสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถปรับราคาสินค้าหรือบริการให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น เกิดนวัตกรรมที่เกินความคาดหวังของผู้บริโภคอยู่เสมอ โดยธรรมชาติการแข่งขันในกลุ่มนี้ คือ ผู้ที่แข็งแกร่งกว่าก็จะเก็บกวาดผลประโยชน์ทั้งหมด การแข่งขันในกลุ่มนี้ คือ การปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ

นวัตกรรมโลกป่วน มีแนวคิดว่าจะให้ผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าหรือบริการได้มากขึ้น ต้องทำให้สามารถซื้อหาสินค้า หรือบริการนั้นได้ง่ายขึ้น โดยตัดทอนคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่เกินความคาดหวังของผู้บริโภคออกไป เพื่อให้สามารถกำหนดราคาของสินค้าหรือบริการที่ต่ำลง แต่ในที่สุดก็สามารถเติมเต็มความต้องการของผู้บริโภคได้เช่นกัน การแข่งขันของกลุ่มนี้ได้รับประกันว่าผู้ที่แข็งแกร่งจะต้องชนะเสมอไป เช่น สายการบินที่เน้นความหรูหราที่ไม่สามารถชนะสายการบินต้นทุนต่ำได้

อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้บริโภคอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งไม่ค่อยมีใครนึกถึงคือ กลุ่มที่มีผู้ใช้บริการเดิม (Non consumers) กลุ่มนี้มีฐานลูกค้าที่ใหญ่มาก เป็นตลาดที่อุดมศึกษาในอนาคตจะต้องให้ความสนใจ โดยจะต้องจัดให้มีสินค้า (หลักสูตร) หรือบริการที่สามารถเติมเต็มหรือพอเหมาะพอดีกับความต้องการของคนกลุ่มนี้ และเนื่องจากโอกาสในการแข่งขันยังมีอยู่มาก ผู้ประกอบการที่เข้ามาแข่งขันในตลาดกลุ่มนี้ จึงมักประสบความสำเร็จเป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่าง ประเทศไทยมีประชากรอายุ 26-60 ปี ซึ่งอยู่ในวัยทำงาน จำนวน 34 ล้านคน หรือร้อยละ 51.2 และอายุสูงกว่า 60 ปี ซึ่งเป็นวัยเกษียณ จำนวน 11.5 ล้านคน หรือร้อยละ 17.3 ซึ่งปัจจุบันประชากรสองกลุ่มนี้ ไม่ถือว่าเป็นผู้บริโภคอุดมศึกษา (Non consumers) หากสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างสินค้าหรือบริการที่สอดคล้อง และเติมเต็มความต้องการของคนกลุ่มนี้ได้ก็จะมิตลาดรองรับขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะเมื่อมีนวัตกรรมที่พลิกโฉมหน้าใหม่ (Disruptive Innovation) ก็จะมีผลกระทบกับคนกลุ่มนี้ ซึ่งต้องการความรู้ใหม่เพื่อรองรับกับสิ่งที่มีการกระทบตนเองเช่นกัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยจะจัดการอย่างไร เพื่อให้สามารถสร้างสินค้าหรือบริการเพื่อเติมเต็มความต้องการของคนกลุ่มนี้ได้

การอุดมศึกษาในโลกยุค Disruption

➡ **ลักษณะความต้องการบุคลากรจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็นมา**

1. ปัจจุบันตลาดผู้ใช้บุคลากรต้องการผู้ที่มีทักษะความสามารถที่ใช้งานได้ ไม่ใช่เพียงแค่ความรู้หรือคุณวุฒิ ทั้งนี้ยังมีความไม่เข้ากันระหว่างผู้สำเร็จการศึกษากับงานบางงาน เพราะ

(1) บางงานไม่เป็นที่สนใจสำหรับผู้ที่คุณวุฒิสูงเกินกว่าลักษณะงานนั้น

(2) บางงานต้องการทักษะที่ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มี

(3) ผู้ใช้บุคลากรต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีขีดความสามารถพร้อมทำงานหวังผลได้ทันที

2. ผู้เรียนมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีงานทำ (Job to be done) ไม่ใช่เพียงแค่มีความรู้หรือคุณวุฒิ ซึ่งพบว่า ในสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 40 ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาทำงานที่ไม่จำเป็นต่ออาศัยคุณวุฒิที่สำเร็จมา (under employment)

3. ในบางครั้งผู้เรียนจ่ายมาก แต่ได้คุณค่ากลับคืนมาน้อยจากต้นทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น ทำให้นักศึกษาหันเหจากการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น และในสหรัฐอเมริกา พบว่า ถ้าไม่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นนำจริง ๆ ผลตอบแทนจากการลงทุน (Return of Investment) มักจะเป็นลบ

4. ผู้เรียนมีความคาดหวังต่อผลที่จะได้รับจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงเกินกว่าที่มหาวิทยาลัยจะส่งมอบมาก จากการทำหลายมหาวิทยาลัยทำการตลาดมากเกินไป ทำให้นักศึกษาที่มีความคาดหวังสูง แต่ในความเป็นจริงโอกาสที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จตามที่โฆษณาไว้ไม่มีก็เกิน

5. ปัจจุบันมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องการวิจัย เนื่องจากผู้คนมักมองว่ามหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ คือ มหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศด้านการวิจัย การจะดึงดูดอาจารย์ชั้นเลิศจึงต้องมีค่าตอบแทนสูง ให้อิสระในการเลือกเวลาทำกิจกรรม เช่น ใช้เวลาในงานวิจัยสูง ภาระงานสอนต่ำ แต่ในความเป็นจริง การเน้นเรื่องการวิจัยไม่ควรนำมาเป็นข้ออ้างที่ส่งผลให้คุณภาพการสอน นักศึกษาต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยให้นักศึกษาที่มีความพร้อมเข้าสู่โลกแห่งการทำงานจริง

6. ธรรมชาติของมหาวิทยาลัยเป็นเหตุให้เกิดความเหลื่อมล้ำแทนที่จะเป็นการส่งเสริมการแข่งขันกันด้วยความสามารถ เนื่องจากมหาวิทยาลัยชั้นนำส่วนใหญ่ ผู้มาเรียนคือผู้ที่มีศักยภาพและมีโอกาสทางสังคมสูงเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อสำเร็จการศึกษามักจะได้งานดี ๆ มีอาชีพดี ๆ จากทุนเดิมที่มี เช่น ความสัมพันธ์ในเชิงเครือข่ายที่มีมาก

➡ **แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต**

1. บริษัทเริ่มหาแนวทางสรรหาบุคลากรจากช่องทางอื่น เช่น จ้างคนที่มีความสามารถเฉพาะสำหรับงานนั้น ๆ โดยไม่คำนึงว่าจะต้องมีปริญญาหรือไม่

2. มีคนจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีต้นทุนสูง ทำให้ต้องกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสูงขึ้น หากมี Disruptive Application ใหม่ในอนาคตจะทำให้ต้นทุนลดลง

3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะทำลาย (disrupt) ระบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม

ทั้งนี้ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยบางแห่งปรับ (disrupt) ตัวเองอย่างพลิกโฉม เช่น Arizona State University, Minerva Project เป็นต้น

➡ **มหาวิทยาลัยใน Disruptive World**

1. สถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญขึ้นมากกว่าที่เคยเป็นมา มากกว่าสองในสามของการจ้างงานต้องการบุคลากรที่ผ่านระบบอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นเพื่อสร้างทักษะใหม่ (Reskill) หรือการเพิ่มพูนทักษะ (Upskill) เพื่อการประกอบอาชีพ

2. สภาพแวดล้อมในการแข่งขันจะเปลี่ยนไปอย่างมาก เทคโนโลยีใหม่ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน และสามารถซื้อหามาใช้ได้ ในราคาไม่แพง ทำให้เข้าถึงลูกค้าได้มากขึ้น ธุรกิจหรือมหาวิทยาลัยแบบดั้งเดิมจะไม่สามารถอยู่รอดได้

➡ **การอุดมศึกษาต้องสร้าง “นวัตกรรม” การศึกษา-เรียนรู้**

1. วิธีการแบบยั่งยืน (Sustaining Approach) เน้นกลุ่มเป้าหมายเดิม แต่สร้างผลิตภัณฑ์ที่คุณภาพดีกว่าเดิม กระบวนการดำเนินงานอาจจะแพงและซับซ้อนขึ้น แต่อาจลดต้นทุนด้วยเทคโนโลยี หรือเพิ่มประสิทธิภาพภายในองค์กร พยายามรักษาความสามารถในการแข่งขันในเส้นทางเดิม

2. วิธีการแบบพลิกโฉม (Disruptive Approach) เน้นกลุ่มที่มีใช้ลูกค้าเดิม (Non consumers) หรือกลุ่มที่ปฏิเสธผลิตภัณฑ์แบบเดิม ผลิตภัณฑ์มีคุณลักษณะไม่ซับซ้อน เข้าถึงได้ง่าย ซื้อง่าย ราคาไม่แพง ต้องการกำไรต่อหน่วยน้อย ใช้เทคโนโลยีทำให้สามารถส่งมอบคุณค่าใหม่ด้วยต้นทุนต่ำ

3. วิธีการแบบผสมผสาน (Hybrid Approach) เน้นกลุ่มเป้าหมายเดิม ใช้ทั้งเทคโนโลยีเดิมและเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้ผลประโยชน์การขยายขึ้นไปสู่ระดับดีเยี่ยม ติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างใกล้ชิดและจัดการตอบสนองด้วยขนาดและความเร็วที่เหมาะสม

➡ **กลยุทธ์ในการจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อสนับสนุนนวัตกรรม**
ต้องพิจารณา 3 เรื่อง คือ

1. New Resources โดยตั้งทีมงานเฉพาะกิจในโครงสร้างองค์กรเดิมขึ้นรับผิดชอบการดำเนินการ

2. New Processes โดยตั้งทีมงานบูรณาการให้มีอำนาจในการพัฒนากระบวนการทำงานรูปแบบใหม่

3. New Priorities โดยการจัดตั้งหน่วยงานอิสระ (Autonomous Business Unit) สำหรับรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบันว่าเลือกแนวทางไหน เช่น ถ้าเลือกแนวทาง Sustaining ก็อาจใช้เพียง New Resources แต่ถ้าต้องการปรับกระบวนการ ก็ต้องมีคณะทำงานที่ได้รับมอบอำนาจเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับกระบวนการทำงาน แต่ถ้าต้องการพลิกโฉมหน้าอย่างสิ้นเชิง ก็ต้องมี Autonomous Business Unit สำหรับรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

กิจกรรมและ ประชาสัมพันธ์

วันที่ 28 มีนาคม 2563 : ภาพบรรยากาศในการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2563 โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบ Zoom Meeting ร่วมกับการประชุมในห้องประชุมเป็นครั้งแรก ณ ห้องประชุมตะวัน กังวานพงศ์ อาคารยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 28 มีนาคม 2563 : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤกษ์ อักกะรังสี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงานนครพิงค์ นำเสนอนโยบายและแผนปฏิบัติงานในระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562–2565) ต่อสภามหาวิทยาลัย

วันที่ 28 มีนาคม 2563 : อาจารย์ ดร.อาพันธ์ สีห์พิทักษ์เกียรติ ศูนย์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้นำเสนอวิธีการใช้งานระบบ Zoom Meeting ต่อที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการบริหาร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.พีริยะ เชิดสถิรกุล รองอธิการบดี เลขาธิการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการ : นายทนงศักดิ์ เชื้อเจ็ดตน หัวหน้าสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
กองบรรณาธิการ : นายปรिता ศิริรังษี, นางมณฑนา สุกันสีล, นายเกรียงไกร ใจใส, นางรวารวรรณ ปันทอง, น.ส.วันเพ็ญ ศุภวิริยกุล, นายมนัส โกชนา, นางจันทร์ตรี มายัง, น.ส.อารยา อริยะเครือ, นายอดิศร ไข่คำ, น.ส.อาภารัตน์ บุญเกิด, นายคมเคี้ยว รักขสวัสดิ์
ออกแบบโดย : นางรวารวรรณ ปันทอง

สำนักงานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาคารยุทธศาสตร์ ชั้น 4 เลขที่ 239
ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ : 0-5394-2630, 0-5394-2636
โทรสาร : 0-5394-3028